

Forslag til ændring af straffeloven

Nogle politikere bryder sig tydeligvis ikke om nye love. De vil hellere pynte på gamle. Så i stedet for en ny lov om indførelse af aktiv dødshjælp i Danmark, kunne man nøjes med at ændre straffelovens § 240. I dag er ordlyden

"§ 240. Den, som medvirker til, at nogen berøver sig selv livet, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år."

Paragraffen foreslås ændret til følgende:

"§ 240. Den, som medvirker til, at nogen berøver sig selv livet, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Stk. 2. Aktiv dødshjælp i form af assisteret selvmord er dog tilladt på følgende betingelser (formuleringen er ikke juridisk):

- 1) Der skal være tale om en myndig person som har haft fast bopæl i Danmark mindst et år.
- 2) Anmodningen skal være frivillig og personens eget udtrykkelige, gentagne ønske.
- 3) Anmodningen skal fremsættes over for en læge med dansk autorisation og skal af patienten begrundes med ubærlig lidelse. Lidelsens sværhedsgrad kan kun endeligt afgøres af patienten selv.
- 4) Når aktiv dødshjælp ydes, skal det ske under overværelse af mindst en læge med dansk autorisation og mindst yderligere tre identificerede og myndige vidner.
- 5) Lægens og andres medvirken skal være frivillig. Aktiv dødshjælp kan aldrig pålægges nogen som en tjenstlig pligt.
- 6) Lægen skal forinden have rådført sig med mindst to kolleger og have nedfældet samtalereferater i en journal.

Stk. 3. Ved aktiv dødshjælp skal følgende forudsætninger desuden være opfyldt:

- 1) Patientens egen anmodning er en forudsætning. Han eller hun skal klart over for lægen give udtryk for ønske herom, naturligvis efter rådslagning med mennesker som han eller hun har tillid til, og lægen må ikke være i tvivl om at anmodningen er frivillig og alvorligt ment.
- 2) Patientens ønske skal fastholdes gennem mindst ... (tidsrum specificeres). Det skal være begrundet i hvad der ud fra gængse lægelige kriterier kan betragtes som svær, kronisk sygdom eller skade af fysisk art, og alle relevante behandlingsmuligheder (inklusive kontakt med palliativt team) skal være udtømte.
- 3) En af følgende veldefinerede sygdomsdiagnoser skal være stillet med sikkerhed:
 - a) Uhelbredelig kræft
 - b) Kronisk hjerte-lungesygdom i fremskredent stadium og resterende funktionsniveau mindre end ... %.
 - c) Følgende fremadskridende og uhelbredelige neurologiske sygdomme: [specificeres]
 - d) Permanente følgetilstande efter hjerneblødning/blodprop eller andre skader i hjernen der er så svære at patienten ikke længere er selvhjulp.
 - e) Svære multihandicaps. Dette punkt kan specificeres.
 - f) Yderligere præciserede, veldefinerede, alvorlige legemlige sygdomme.
- 4) Vedkommende skal enten være personlig myndig, eller også skal forældrene, når det drejer sig om børn, give deres samtykke, og de skal selv være til stede som vidner, jf. Stk. 4 og Stk. 8.
- 5) Hvis patienten ikke længere er i stand til at udtrykke sine ønsker, men tidligere i sit livstestamente har anført ønske om aktiv dødshjælp i situationer som den foreliggende, kan dette opfattes som udtryk for patientens ønske under forudsætning af at lægerne er overbevist om at det blev fremsat frivilligt og efter moden overvejelse, at der ikke er nogen relevant behandlingsmulighed, og at diagnoserne nævnt under Stk. 3, 3) er stillet.

Stk. 4. Barmhjertighedsdrab på meget svært handikappede nyfødte eller meget alvorligt syge børn uden udsigt til bedring er tilladt når forældrene har bedt om det og mindst tre læger, heraf mindst en med specialistuddannelse på organområdet, er enige om diagnosen, sværhedsgraden og prognosen jvf. Stk. 3, 3), eller når der er tale om

- 1) Anencephali
- 2) Epidermiolysis bullosa
- 3) Andre, som skal specificeres nærmere

Stk. 5. Patienten kan selv vælge mellem følgende metoder:

Metode 1

Patienten kan vælge at sove ind ved selv at drikke et glas med en dødelig dosis sovemiddel, fx et barbiturat.

Metode 2

Patienten skal selv trykke på en knap der starter et injektionsapparat som automatisk giver indsprøjtninger i dropslangen af først et bedøvelsesmiddel, så et muskelafslappende middel og til sidst kaliumklorid.

Metode 3

Hvis patienten ikke selv er i stand til at trykke på knappen, kan hun eller han anmode tre vidner, fx pårørende, om at gøre det i fællesskab ved brug af tre indbyrdes afhængige, "serieforbundne" knapper, dvs. at apparatet først starter når alle tre knapper er udløst. Patienten skal hele tiden kunne afbryde forløbet indtil sidste knap er udløst.

Stk. 6. I ventetiden, fra diagnosen er stillet og ønsket om aktiv dødshjælp fremsat, kan indtil hjælpen ydes behandles med mindre doser heroin og/eller cannabis hvis patienten ønsker det.

Stk. 7. Forløbet journalføres af en læge.

Stk. 8. Alle tilstedeværende skal efterfølgende skrive under på en erklæring om at alle forudsætninger var opfyldt: omhu, frivillighed, eget udtrykkelige ønske, lidelsesfuld tilstand, behandling udsigtsløs osv. Hvis patienten er indlagt på en institution, kræves desuden institutionslederens skriftlige erklæring om at alle betingelser var opfyldt.

Stk. 9. En læge kan kun medvirke til aktiv dødshjælp hvis det af Sundhedsstyrelsen krævede kursus er gennemgået.

Stk. 10. Der nedsættes en statslig kontrol- og evalueringskomité hvortil alle tilfælde af aktiv dødshjælp indberettes. Komitéen skal sikre sig at reglerne overholdes og indsamle erfaringer til brug ved eventuelle senere lovændringer.

Stk. 11. Hver gang der er udført aktiv dødshjælp, skal en medvirkende læge inden fire dage foretage indberetning til kontrol- og evalueringskomitéen.

Stk. 12. At presse eller at forsøge at presse en patient til at anmode om aktiv dødshjælp er strafbart iht. straffelovens § 239. Hvis det sker for egen vindings skyld, er det en skærpende omstændighed.

Hvis man nærer bekymring for sundhedsvæsnets omdømme, kunne følgende tilføjes:

Stk. 13. Hjælpen bør fortrinsvis ydes i patientens eget hjem, subsidiært det plejehjem hvor patienten måtte have fast bopæl. Er dette ikke muligt, da på hospice eller ved anden palliativ institution.

(Dette er en nyere, per 8. april 2017 omarbejdet version af det lovforslag der findes i bogen "Hjælp mig – aktiv dødshjælp".)

Svend Lings